

Bescherming van kinderen – niet-deelneming aan de vijandelijkheden

Pilootdepartement: FOD Binnenlandse Zaken

Werkdocument 38

Voorafgaande opmerking

Dit werkdocument vormt een geheel samen met de werkdocumenten :

- nr 37 : « Bescherming van kinderen – bijzondere bepalingen » (FOD Justitie) ;
- nr 39 : « Bescherming van kinderen : aanhouding, gevangenschap, internering, doodstraf » (FOD Justitie) ;

I. TOE TE PASSEN BEPALINGEN

A. Rechtsgrond

1. Internationaal recht

- a) Eerste Aanvullend Protocol van 8 juni 1977 bij de Conventies van Genève van 12 augustus 1949 inzake de bescherming van de slachtoffers van internationale gewapende conflicten, artikel 77, paragraaf 2.
- b) Tweede Aanvullend Protocol van 8 juni 1977 bij de Conventies van Genève van 12 augustus 1949 inzake de bescherming van de slachtoffers van niet-internationale gewapende conflicten, artikel 4 paragraaf 3, c.
- c) Verdrag inzake de rechten van het kind, gedaan te New York op 20 november 1989, artikel 38.
- d) Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof, gedaan te Rome op 17 juli 1998, artikel 8, §2, b), xxvi en e), vii.

Interministeriële Commissie voor Humanitair Recht

- e) Overeenkomst nr. 182 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, gedaan te Genève op 17 juni 1999, artikel 3, a).
- f) Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind, inzake kinderen in gewapend conflict, aangenomen te New York op 25 mei 2000.

2. Nationaal recht

a) Goedkeuringswetten

- (1) Wet van 16 april 1986 houdende goedkeuring van het Eerste en het Tweede Aanvullend Protocol.
- (2) Wet van 25 november 1991 houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de rechten van het kind.
- (3) Wet van 25 mei 2000 houdende instemming met het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof, gedaan te Rome op 17 juli 1998.
- (4) Wet van 12 september 2001 houdende instemming met de Overeenkomst nr. 182 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, gedaan te Genève op 17 juni 1999.
- (5) Wet van 29 april 2002 houdende instemming met het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind, inzake kinderen in gewapend conflict, aangenomen te New York op 25 mei 2000.

b) Wetgeving inzake de rechtstoestand van het militair personeel

- (1) Officieren, onderofficieren, vrijwilligers en militairen korte termijn.

Wet van 27 maart 2003 betreffende de werving van de militairen, artikel 6, §1.

- (2) Dienstplichtigen

- (a) Koninklijk Besluit van 30 april 1962 tot coördinatie der dienstplichtwetten, artikelen 1, 2, § 4, 4, 8 en 9.

- (b) Wet van 31 december 1992 tot wijziging van de dienstplichtwetten, gecoördineerd op 30 april 1962.

- (3) Wet van 20 mei 1994 betreffende de aanwending van de krijgsmacht, de paraatstelling, alsook betreffende de periodes en de standen waarin de militair zich kan bevinden, artikelen 3bis en 10.

c) Andere wetgeving

- (1) Wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, artikel 8.

Bescherming van kinderen – niet-deelneming aan de vijandelijkheden

- (2) Wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafgerechtshof en de internationale straftribunalen.
- (3) Wet van 29 juli 1934 waarbij de private militias verboden worden.
- (4) Wet van 1 augustus 1979 betreffende diensten bij een vreemde leger- of troepenmacht die zich op het grondgebied van een vreemde staat bevindt.

B. Analyse van de te treffen maatregelen

1. Inhoud van de bepalingen

a) Artikel 77, paragraaf 2 van het Eerste Aanvullend Protocol

Het Eerste Aanvullend Protocol streeft ernaar dat kinderen onder de 15 jaar “niet rechtstreeks aan de vijandelijkheden zouden deelnemen”. Alhoewel het aan Partijen een verplichting oplegt om in dit verband alle praktisch uitvoerbare maatregelen te treffen behelst het, anders dan artikel 4, paragraaf 3, c van het Tweede Aanvullend Protocol geen absoluut verbod op de deelneming van deze kinderen aan vijandelijkheden.

Overigens houdt artikel 77, paragraaf 3 er mede rekening dat kinderen die de leeftijd van 15 jaar nog niet hebben bereikt, deelnemen aan de vijandelijkheden. In dit geval blijven zij de bijzondere bescherming die het artikel hen verleent, genieten.

Om te vermijden dat kinderen aan het conflict zouden deelnemen, worden in de tweede paragraaf twee regels geformuleerd :

- (1) de Partijen dienen zich ervan te onthouden kinderen die de leeftijd van 15 jaar nog niet hebben bereikt, bij hun krijgsmacht in te lijven;
- (2) wanneer de Partijen kinderen onder de wapens roepen die tussen 15 en 18 jaar oud zijn, moeten zij voorrang trachten te geven aan de oudsten.

Deze paragraaf brengt het verbod met zich mee kinderen die nog geen 15 jaar oud zijn “in te lijven”. Volgens de “Commentaar” die werd uitgegeven door het Internationaal Comité van het Rode Kruis verplicht deze paragraaf de Verdragsluitende Partijen niet te weigeren dat kinderen die nog geen 15 jaar oud zijn, vrijwillig dienst nemen.

Zoals hierboven is aangehaald, wordt ernaar gestreefd de rechtstreeks deelneming aan de vijandelijkheden te verhinderen. In de “Commentaar” uitgegeven door het Internationaal Comité van het Rode Kruis wordt vastgesteld dat dit begrip niet slaat op het opsporen en doorgeven van informatie, het transport, de bevoorrading, enz. . De auteur van de “Commentaar” is van oordeel dat deze interpretatie strijdig is met de geest van het Protocol die kinderen buiten de vijandelijkheden wil houden. Evenwel dient men, net als met betrekking tot artikel 38 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, dat in gelijkaardige bewoordingen is gesteld, er toe te besluiten dat onrechtstreekse deelname aan vijandelijkheden niet wordt uitgesloten.

- b) Artikel 4, paragraaf 3, c van het Tweede Aanvullend Protocol.

Krachtens deze bepaling dienen kinderen die de leeftijd van vijftien jaar nog niet hebben bereikt, noch in dienst te worden geroepen bij de strijdkrachten of gewapende groepen, noch dient het hun te worden toegestaan aan de vijandelikheden deel te nemen.

In casu gaat het om een absolute verplichting die op de Partijen rust en die als een resultaatsverbintenis kan worden opgevat; daarbij dient het eindresultaat te zijn, dat kinderen onder de vijftien jaar worden verhinderd rechtstreeks en onrechtstreeks deel te nemen aan vijandelikheden.

Op te merken valt dat de verantwoordelijkheid bij de Partijen bij het intern conflict ligt. Om deze reden zal een Staat, in geval van een conflict tussen haar en een gedeelte van haar bevolking dat een fractie van het grondgebied onder haar controle heeft, ten opzichte van deze bevolking en dat grondgebied, van haar verantwoordelijkheid in deze bevrijd zijn.

Om tot het absoluut verbod op de deelneming van kinderen aan vijandelikheden te komen voegt artikel 4, paragraaf 3, c van het Tweede Aanvullend Protocol aan de in artikel 77, paragraaf 2 van het Eerste Aanvullend Protocol vervatte verplichtingen de volgende verbodsbepalingen toe : deze betreffende de vrijwillige deelneming van kinderen en deze betreffende hun onrechtstreekse deelneming.

Ondanks het absoluut verbod bevat het Tweede Aanvullend Protocol zoals het Eerste, een bepaling (P II – artikel 4, paragraaf 3, d), volgens dewelke de in artikel 4 voorziene, bijzondere bescherming op kinderen die er toch nog zouden in slagen rechtstreeks deel te nemen aan de vijandelikheden, van toepassing blijft. Volgens de meergenoemde “Commentaar” betekent deze bepaling een verbetering aan de door de vorige letter (P II – artikel 4, § 3, c) verleende bescherming.

- c) Artikel 38 van het Verdrag inzake de rechten van het kind.

De staten die partij zijn bij het Verdrag nemen alle praktisch mogelijke maatregelen om te waarborgen dat personen jonger dan vijftien jaar niet rechtstreeks deelnemen aan vijandelikheden (tweede lid van het artikel).

Zij onthouden er zich tevens van deze personen bij hun strijdkrachten in te lijven en streven ernaar bij het inlijven van personen die de leeftijd van vijftien jaar hebben bereikt, maar niet de leeftijd van achttien jaar, bij voorrang de oudsten in te lijven (derde lid van het artikel).

De formulering van dit artikel, inzonderheid van het tweede lid ervan, vormt in feite een achteruitgang ten overstaan van het reeds bestaand humanitair recht, met name de bepaling uit het Tweede Aanvullend Protocol bij de Conventies van Genève uit 1949 die een absoluut verbod instelt om kinderen onder de 15 jaar te laten deelnemen aan vijandelikheden (P II – artikel 4, § 3, c).

Bescherming van kinderen – niet-deelneming aan de vijandelijkheden

Artikel 38 van dit Verdrag stelt daarentegen dat de Staten slechts “alle praktisch mogelijke maatregelen” moeten treffen teneinde te verhinderen dat deze kinderen “rechtstreeks” deelnemen aan de vijandelijkheden, wat als gevolg heeft dat onrechtstreekse deelname niet verboden wordt gesteld.

Alhoewel artikel 38 wel beantwoordt aan de terminologie uit artikel 77 van het Eerste Aanvullend Protocol uit 1977, had toch mogen verwacht worden dat men in dit Verdrag over de rechten van het kind, zoniet een stap verder zou zetten, dan toch op z'n minst de maximumbescherming uit het bestaande humanitaire recht zou hernemen, in casu deze uit artikel 4 van het Tweede Aanvullend Protocol. Dit is evenwel niet geschied. Voor België dat de twee Aanvullende Protocollen bekrachtigd heeft, zal derhalve ter zake de bepaling van artikel 41 van het Verdrag van toepassing zijn (voorrang van de meest gunstige clause, in dit geval artikel 4, paragraaf 3, c van het tweede Aanvullend Protocol dat evenwel beperkt is tot interne gewapende conflicten).

- d) Artikel 8, §2, b), xxvi en e), vii van het Statuut van het Internationaal Strafhof.

Krachtens de voormelde bepalingen worden de volgende handelingen als een oorlogsmisdaad omschreven: enerzijds, in een internationaal gewapend conflict kinderen beneden de leeftijd van vijftien jaar bij de nationale strijdkrachten onder de wapens roepen of in militaire dienst nemen dan wel hen gebruiken voor actieve deelname aan vijandelijkheden en, anderzijds, in een niet-internationaal gewapend conflict, kinderen beneden de leeftijd van vijftien jaar bij strijdkrachten of gewapende groepen onder de wapens roepen of in militaire dienst nemen dan wel hen gebruiken voor actieve deelname aan vijandelijkheden.

- e) Artikel 3, a) van de Overeenkomst nr. 182 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan.

In artikel 3, a) worden alle vormen van slavernij en analoge praktijken, zoals de verkoop van en de handel in kinderen, de onderworpenheid voor schulden en de lijfeigenschap evenals de verplichte of gedwongen arbeid, met inbegrip van de gedwongen of verplichte aanwerving van kinderen om ze in te zetten in gewapende conflicten opgenomen onder de ergste vormen van kinderarbeid.

Artikel 7.1. bepaalt dat elk Lid alle noodzakelijke maatregelen moet nemen om de daadwerkelijke tenuitvoerlegging en de naleving van de bepalingen te waarborgen die dit verdrag uitwerking geven met inbegrip van het voorzien en het toepassen van strafrechtelijke sancties of, zo nodig, andere sancties.

- f) Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind, inzake kinderen in gewapend conflict.

Krachtens de bepalingen van dit Protocol moeten de partijstaten alle praktische maatregelen nemen om te voorkomen dat de leden van hun strijdkrachten die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt deelnemen aan vijandelijkheden (artikel 1). De partijstaten moeten ook alles in het werk stellen om te voorkomen dat personen die de leeftijd van 18 jaar niet bereikt hebben, verplicht worden ingelijfd in hun strijdkrachten (artikel 2).

De partijstaten zijn verplicht de minimumleeftijd voor vrijwillige dienstneming in de nationale strijdkrachten te verhogen in vergelijking met de leeftijd bedoeld in artikel 38, paragraaf 3 van het Verdrag inzake de rechten van het kind (artikel 3.1.). Daartoe leggen zij op het tijdstip van de bekrachtiging van of de toetreding tot het Protocol een bindende verklaring af waarin opgave wordt gedaan van de minimumleeftijd vanaf welke vrijwillige dienstneming in de nationale strijdkrachten wordt toegestaan en de voorzorgsmaatregelen uitgewerkt om te voorkomen dat die dienstneming gedwongen of afgedwongen is, nader zijn omschreven (artikel 3.2.). Deze verplichting is evenwel niet van toepassing op de onderwijsinrichtingen onder het beheer of het gezag van de strijdkrachten (artikel 3.5.).

De partijstaten moeten alle praktisch mogelijke maatregelen nemen om de inlijving en het inzetten van personen die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt door gewapende groepen die geen deel uitmaken van de strijdkrachten van een staat, te voorkomen, inzonderheid door de goedkeuring van wettelijke maatregelen die ertoe strekken die praktijken te verbieden en te bestraffen (artikel 4.2.).

2. Opsomming van de te nemen maatregelen

- a) Maatregelen voortvloeiend uit het Eerste en het Tweede Aanvullend Protocol alsmede uit het Verdrag inzake de rechten van het kind.

In hun wetgeving dienen Partijen er zich van te onthouden kinderen die de leeftijd van 15 jaar niet hebben bereikt, bij hun krijgsmacht in dienst te nemen.

Eveneens moeten Partijen, wanneer zij personen onder de wapens roepen die wel de leeftijd van vijftien, maar nog niet die van achttien jaar hebben bereikt, trachten voorrang aan de oudsten te geven. Deze verplichting kan als een inspanningsverbintenis worden omschreven.

Ten slotte dienen Partijen, wat interne gewapende conflicten betreft, maatregelen te nemen om te verhinderen dat kinderen onder de leeftijd van vijftien jaar, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, deelnemen aan vijandelijkheden. Onder deze verplichting waarborgen Partijen bij een conflict een resultaat.

- b) Maatregelen voortvloeiend uit de Overeenkomst nr 182 van de Internationale Arbeidsorganisatie en uit het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind.

Het verbod op de gedwongen of verplichte aanwerving van personen van minder dan 18 jaar om ze in te zetten in gewapende conflicten dient te worden gewaarborgd en de inbreuken op het verbod dienen te worden strafbaar gesteld.

Maatregelen zijn vereist om te voorkomen dat personen die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt, rechtstreeks deelnemen aan vijandelijkheden of verplicht worden ingelijfd in de strijdkrachten.

Bescherming van kinderen – niet-deelneming aan de vijandelijkheden

De minimumleeftijd voor vrijwillige dienstneming in de nationale strijdkrachten dient te worden verhoogd naar 16, 17 of 18 jaar.

Het inlijven en inzetten van personen die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt, door gewapende groepen die geen deel uitmaken van de strijdkrachten van een staat, dienen te worden verboden en bestraft.

II. BETROKKEN DEPARTEMENTEN

A. Diverse bepalingen betreffende kinderen.

De dienstplichtaangelegenheden behoorden traditioneel tot de bevoegdheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Het Ministerie van Landsverdediging is hierbij ook betrokken.

Wat de indienstneming van militairen van het actief kader betreft, is alleen het Ministerie van Landsverdediging bevoegd.

B. Verbod op de deelneming van kinderen onder de vijftien jaar aan vijandelijkheden bij interne gewapende conflicten – maatregelen tegen de rechtstreekse deelneming van kinderen onder de 18 jaar aan vijandelijkheden.

Voor het nemen van de gepaste maatregelen zijn de FOD Binnenlandse Zaken, (t.a.v. burgerlijke autoriteiten en burgers) en het Ministerie van Landsverdediging (t.a.v. militaire autoriteiten) bevoegd.

C. Voor het nemen van strafmaatregelen is de FOD Justitie bevoegd.

III. BUDGETTAIRE WEERSLAG

De budgettaire weerslag van eventueel te nemen maatregelen zou bijna nihil zijn.

IV. STAND VAN ZAKEN

A. Diverse bepalingen betreffende kinderen.

1. Ten tijde van de bekrachtiging van het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind heeft België onder meer de volgende verklaringen neergelegd :

1. "Overeenkomstig artikel 3, paragraaf 2 en rekening houdende met artikel 3, paragraaf 5 verklaart de Regering van het Koninkrijk België dat de minimumleeftijd vanaf welke vrijwillige dienstneming in de Belgische strijdkrachten wordt toegestaan, niet jonger dan 18 jaar is."

2. "De Regering van het Koninkrijk België verklaart dat de Belgische wetgeving, op een algemene manier, elke deelneming verbiedt van een persoon jonger dan 18 jaar om, zowel in vredetijd als in oorlogstijd, deel te nemen aan elke operatie met het oog op het behoud van de vrede en aan iedere vorm van gewapende operationele inzet. Bovendien zijn gewapende groepen die geen deel uitmaken van de strijdkrachten, ongeacht de leeftijd van de betrokkenen, verboden."

2. Wat de militairen van het actief kader betreft, geldt als beginsel dat de belanghebbenden moeten hebben voldaan aan de leerplicht. Krachtens artikel 1, paragraaf 1, eerste lid van de wet van 29 juni 1983 bestaat de leerplicht tot op het einde van het schooljaar in het jaar tijdens hetwelk de minderjarige 18 jaar wordt. Op het beginsel is er één uitzondering. De kandidaat-militairen van het actief kader kunnen een dienstneming aangaan ten einde in een school voor onderofficieren te worden opgenomen, indien zij tenminste de leeftijd van 16 jaar bereiken op 31 december van het jaar waarin zij hun vorming beginnen. Deze uitzondering is in overeenstemming met het bepaalde in artikel 3, § 5 van het Facultatief Protocol.

Alle kandidaat-militairen van het actief kader volgen zonder uitzondering een vormingscyclus waarvan de duur verschilt naargelang van de categorie, soort werving, ambtengroep, enz. . In dit geval bevinden zij zich in de deelstand “in vorming” en komen zij in periode van vrede niet in aanmerking voor operationele inzet (artikel 10 van de wet van 20 mei 1994 betreffende de aanwending van de krijgsmacht, de paraatstelling, alsook betreffende de periodes en de standen waarin de militair zich kan bevinden). Het is derhalve uitgesloten dat militairen in vorming in periode van vrede bij operaties worden ingezet. Die uitsluiting geldt ook in periode van oorlog. Ingevolge artikel 152 van de wet van 22 maart 2001 tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de statuten van het militair personeel werd immers in de wet van 20 mei 1994 een artikel 3bis ingevoegd hetwelk bepaalt dat de kandidaat-militair in vorming, die geen 18 jaar oud is, niet kan deelnemen aan een vorm van gewapende operationele inzet.

Uit wat voorafgaat, blijkt dat, op het stuk van vrijwillige dienstneming, personen die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt noch rechtstreeks noch onrechtstreeks kunnen worden ingezet in gewapende conflicten.

3. Voor dienstplichtigen geldt er een onderscheid tussen, enerzijds, vrede-tijd en, anderzijds, oorlogstijd of wanneer het grondgebied wordt bedreigd. In vrede-tijd worden de dienstplichtigen voor het vervullen van hun legerdienst opgeroepen in het jaar waarin zij de leeftijd van 19 jaar bereiken. Vervroegde oproeping is mogelijk; de dienstplichtige wordt dan toegelaten met de klasse genoemd naar het jaar waarin hij de leeftijd van 18 jaar bereikt.

In oorlogstijd, of wanneer het grondgebied wordt bedreigd, is artikel 2, paragraaf 4 van de dienstplichtwetten toepasselijk.

De dienstplichtigen maken deel uit van de werfreserve vanaf 1 januari van het jaar waarin zij 17 jaar oud worden. Deze reserve kan in geval van oorlog of wanneer het grondgebied wordt bedreigd (bvb. wanneer een gewapende macht naar België optrekt om het te overweldigen), tot de dienst worden opgeroepen.

Ingevolge het enig artikel van de wet van 31 december 1992 tot wijziging van de dienstplichtwetten, gecoördineerd op 30 april 1962 zijn deze wetten slechts van toepassing op de dienstplichtigen, van de lichte 1993 en van de daaraan voorafgaande lichten. De dienstplichtwetten werden nochtans niet opgeheven, blijven dus van kracht, doch worden niet meer toegepast.

Bescherming van kinderen – niet-deelneming aan de vijandelijkheden

- B. Verbod op de deelneming van kinderen onder de vijftien jaar aan de vijandelijkheden bij interne gewapende conflicten – maatregelen tegen de rechtstreekse deelneming van kinderen onder de 18 jaar aan vijandelijkheden.

Naar Belgisch recht is het niet mogelijk dat kinderen onder de vijftien jaar bij de strijdkrachten worden in dienst genomen.

De Belgische wetgeving bevat evenwel geen bepalingen die rechtstreeks erop gericht zijn te verhinderen dat kinderen onder de 18 jaar spontaan aan vijandelijkheden zouden deelnemen. De spontane deelneming die uit het zich toeëigenen, het dragen of het gebruik van wapens zou bestaan, maakt in voorkomend geval een als misdrijf omschreven feit uit waarvan de jeugdrechtbank, op vordering van het openbaar ministerie, kennis neemt.

- C. Voorkomen van de inlijving of het inzetten van personen jonger dan 18 jaar door gewapende groepen die geen deel uitmaken van de strijdkrachten van een staat.

De wet van 29 juli 1934 verbiedt iedere private militie. Daarbij speelt de leeftijd van de militieleden geen rol.

Eventueel komt de aanwerving van minderjarigen in aanmerking voor bestraffing krachtens de huurlingenwet van 1 augustus 1979. Hiertoe is wel vereist dat het gaat om de aanwerving van personen ten behoeve van vreemde legers of troepen die zich op het grondgebied van een vreemde staat bevinden.

Voorts bestraft artikel 136quater, § 1, 7° van het Strafwetboek, er ingevoegd bij de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, het onder de wapenen roepen of het in militaire dienst nemen van kinderen beneden de leeftijd van 15 jaar bij de strijdkrachten of gewapende groepen of hen gebruiken voor actieve deelname aan vijandelijkheden.

V. VOORSTELLEN VAN BESLISSING

- A. Diverse bepalingen betreffende kinderen

1. De Belgische wetgeving inzake militairen van het actief kader beantwoordt aan de verplichtingen welke uit de onder I.A.1 hierboven vermelde internationale instrumenten voortvloeien.

Alle kandidaat-militairen ontvangen een vorming die in principe niet is voltooid voor zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en kunnen, zolang zij in vorming zijn, in periode van vrede niet bij operaties worden ingezet. Voorts kan een kandidaat-militair in vorming, die geen 18 jaar oud is, in periode van oorlog evenmin deelnemen aan een vorm van gewapende operationele inzet.

2. Om de verplichte inlijving van personen die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt, af te schaffen, is het nodig de vierde paragraaf van artikel 2 van de dienstplichtwetten, gecoördineerd op 30 april 1962, aan te passen en de minimumleeftijd om in oorlogstijd van de werfreserve deel uit te maken op 18 jaar vast te stellen. De aanpassing is nodig zowel op grond van de artikelen 3 en 7 van de Overeenkomst nr 182 van de Internationale Arbeidsorganisatie als op grond van artikel 2 van het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind.

Interministeriële Commissie voor Humanitair Recht

- B. Verbod op de deelneming van kinderen onder de vijftien jaar aan de vijandelijkheden bij interne gewapende conflicten – maatregelen tegen de rechtstreekse deelneming van kinderen onder de 18 jaar aan vijandelijkheden.

Op de Belgische Staat (FOD Binnenlandse Zaken en Ministerie van Landsverdediging) rust de verplichting om het verbod in een interne rechtsregel om te zetten en om het openbaar gezag te belasten met het desgevallend ontwapenen van kinderen onder 18 jaar en met het verwijderen van deze personen uit de rangen van diegenen die het statuut van strijder hebben en zo mogelijk, uit het gevechtsgebied.

Wat het Ministerie van Landsverdediging betreft, is het aangewezen in dit verband richtlijnen uit te vaardigen voor de militaire overheden. Daarnaast is het mogelijk aan de militaire politie terzake een opdracht van samenwerking met de lokale politie te verstrekken (bvb. in het kader van het Reglement IF 185 op de militaire politie). Overigens zal de rol van de militaire politie ertoe beperkt blijven te verhinderen dat kinderen onder de 18 jaar zich spontaan integreren in of meevechten met de geregelde strijdkrachten en deze kinderen over te dragen aan de burgerlijke overheden.

- C. Voorkomen van de inlijving of het inzetten van personen jonger dan 18 jaar door gewapende groepen die geen deel uitmaken van de strijdkrachten van een staat.
De wet van 1 augustus 1979 beoogt het huurlingenprobleem te bestrijden. Het inlijven of inzetten van minderjarigen door gewapende groepen op het eigen grondgebied van de staat waarvan zij een onderdaan zijn, wordt niet bestraft.
Omdat het begrip "private militie" uit de wet van 29 juli 1934 evenmin alle vormen van gewapende groepen dekt, wordt aanbevolen om in het interne recht een specifieke bepaling op te nemen waarbij de indienstneming van personen jonger dan 18 jaar in gewapende groepen, alsook de bewapening van personen jonger dan 18 jaar die in gewapende groepen kunnen worden opgenomen, strafbaar wordt gesteld.

VI. LAATSTE BIJWERKING

December 2004.

VII. DATUM VAN GOEDKEURING DOOR DE ICHR

14 december 2004.

VIII. BIJLAGEN

/